

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
(NR 100)
z dnia 23 lutego 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 100)

23 lutego 2022 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat funkcjonowania Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji – Instytutu Badawczego oraz projektowanych zmian organizacyjnych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Błażej Poboży** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami oraz **nadinsp. Dariusz Augustyniak** pierwszy zastępca komendanta głównego Policji wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Posiedzenie zostało zwołane z możliwością wykorzystywania środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Chciałem powiedzieć, że będzie to nasze setne posiedzenie, po raz setny się spotykamy. Bardzo dziękuję panu ministrowi za to, że zechciał być z nami na sali, a nie zdalnie. Jeśli państwo pozwolicie, to przywitam wszystkich zaproszonych gości, ale zanim to zrobię, to prosiłbym o sprawdzenie kworum, tak aby osoby, które uczestniczą w posiedzeniu zdalnie, miały możliwość zalogowania się i oddania głosu. Bardzo też proszę osoby, które są na sali, o zalogowanie się i naciśnięcie dowolnego przycisku, abyśmy wiedzieli, czy Komisja ma kworum i może obradować.

W tym czasie pozwolę sobie przywitać zaproszonych gości. Witam pana Błażeja Pobożego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, witam pana nadinsp. Dariusza Augustyniaka, pierwszego zastępcę komendanta głównego Policji. Witam pana dyrektora Mariusza Cichomskiego, dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w MSWiA, panią Renatę Leoniak, zastępcę dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w MSWiA. Jest z nami mł. insp. Aneta Pawlińska, pełnomocnik komendanta głównego do przygotowania rozwiązań organizacyjnych i prawnych, związanych z planowanym przekształceniem Instytutu Badawczego – Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji w jednostkę organizacyjną Policji. Nie wiem, czy jest z nami pan Dariusz Puchalski – jest zdalnie – wiceprzewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Pracowników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Publicznej ds. Pracowników Policji, BOR, MSW w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji – Instytucie Badawczym. Witam pana insp. Jarosława Siekierskiego, dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej KGP, a także Kingę Zajac i Alicję Zakrzewską, panie administrator w Departamencie Komunikacji Społecznej MSWiA.

Chciałem przypomnieć, że w porządku obrad mamy jeden punkt, tj. informację ministra spraw wewnętrznych i administracji na temat funkcjonowania Instytutu Badawczego – Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji oraz projektowanych zmian organizacyjnych. Punkt ten został wprowadzony do planu pracy Komisji na prośbę byłego ministra, pana przewodniczącego Marka Biernackiego. Mam nadzieję, że pan poseł będzie dzisiaj aktywny podczas debaty. Panie ministrze, bardzo bym pro-

sił o zabranie głosu i krótkie omówienie funkcjonowania instytutu oraz projektowanych zmian. Potem będą pytania, dyskusja, odpowiedzi i mam nadzieję, że uda się nam w ciągu godziny zamknąć posiedzenie Komisji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Błażej Poboży:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, przedstawiając informację na temat Instytutu Badawczego – Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji oraz projektowanych zmian organizacyjnych, pragnę zauważyć, że zapewnienie odpowiedniego poziomu sprawności działań służb podległych MSWiA wymaga podejmowania adekwatnych inicjatyw w zakresie zmian struktury organizacyjnej formacji, w szczególności w obszarach kluczowych z punktu widzenia istniejących zagrożeń dla bezpieczeństwa nie tylko w skali kraju, ale również z perspektywy podejmowanych działań i współpracy międzynarodowej. Wykrywanie przestępstw i ich sprawców stanowi jedno z głównych zadań realizowanych przez Policję. Na proces wykrywczy składa się wiele różnych czynności, zarówno pozaprocesowych, jak i procesowych. W tym kontekście niezbędne jest oparcie procesów wykrywczych na modelu wielokierunkowego i wielowariantowego poszukiwania źródeł informacyjnych oraz wykorzystywania różnych metod i sposobów prawnokryminalistycznych. Stąd też reorganizacja zasad funkcjonowania CLKP uznana została za kluczową dla zwiększenia możliwości wykrywczych polskiej Policji. Skoncentrowanie na zasadach wspierających proces wykrywczy przyczyni się do zwiększenia efektywności wykrywalności przestępstw.

Wysoka Komisjo, głównym celem wprowadzonych do działalności CLKP zmian jest skoncentrowanie jego funkcjonowania na zasadach w szczególności związanych z przygotowaniem opinii i ekspertyz kryminalistycznych na użytek postępowań prowadzonych przez jednostki Policji, sądy czy prokuratury, utrzymanie, a także prowadzenie i rozwój wykrywczych baz danych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, związanych z procesem rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz wykrywania i ścigania sprawców przestępstw. Kwestia ta pozostaje istotna m.in. w kontekście zadań wynikających z ratyfikowanej we wrześniu 2019 r. umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, która stanowiła jeden z warunków wprowadzenia ruchu bezwizowego z USA.

Z dniem 1 kwietnia 2022 r. Instytut Badawczy – CLKP zostanie przekształcony w jednostkę organizacyjną Policji podległą bezpośrednio komendantowi głównemu Policji, przy czym minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie uprawniony do powoływania i odwoływania dyrektora CLKP spośród oficerów Policji na wniosek komendanta głównego Policji. Dyrektor CLKP jako organ Policji podległy komendantowi głównemu będzie przełożonym policjantów pełniących służbę w CLKP, a także będzie zarządzał prowadzenie sprofilowanego postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów posiadających specjalistyczne kwalifikacje, wykształcenie, uprawnienia czy umiejętności pożądane ze względu na potrzeby kadrowe CLKP. CLKP będzie jednostką organizacyjną Policji właściwą w zakresie kryminalistyki oraz technik kryminalistycznych stosowanych w procesie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz wykrywania i ścigania sprawców przestępstw. Laboratorium, tak jak dotychczas, realizować będzie także zadania w zakresie weryfikacji i poświadczenia, że strzelecka broń palna została pozbawiona cech użytkowych oraz do oznakowania strzeleckiej broni palnej pozbawionej cech użytkowych w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o znaczeniu wojskowym i policyjnym. Jednym z kluczowych zadań CLKP będzie sprawowanie w imieniu komendanta głównego Policji nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji, Komendy Stołecznej Policji m.in. w zakresie szkolenia i potwierdzania kompetencji personelu badawczego oraz określenia standardów pracy stosowanych w tych laboratoriach.

Panie i panowie posłowie, obecnie podstawowym zadaniem CLKP jako instytutu badawczego jest prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych w zakresie kryminalistyki oraz szkolenia prowadzone w tym zakresie. Po zmianach główna działalność CLKP będzie koncentrować się na zadaniach wspierających możliwości wykrywcze Policji. CLKP jako podmiot przekształcony z instytutu badawczego dysponować będzie niezbędnym potencjałem i zasobami do samodzielnego prowadzenia także działalności naukowej zarówno w wymiarze materialnym, technicznym, jak i naukowym, popartym dodatkowo wieloletnią praktyką w tym zakresie. Działalność naukowa nie powinna być jednak celem samym w sobie, ale powinna pozostawać ściśle związana z zadaniami Policji. Jest to istotne zwłaszcza w odniesieniu do prowadzonych przez funkcjonariuszy spraw skomplikowanych, wielowątkowych, np. zabójstw wymagających fachowych ekspertyz czy opinii. Ponadto na wniosek komendanta głównego Policji minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie mógł nałożyć na dyrektora CLKP dodatkowe czynności, jeżeli będzie to niezbędne ze względu na potrzeby bezpieczeństwa i porządku publicznego lub w celu wykonania zadań wynikających z obowiązujących umów i zobowiązań międzynarodowych. Wyposażenie w specjalistyczny sprzęt laboratoryjny, kwalifikacje funkcjonariuszy i pracowników CLKP będą pozwalały na realizację dodatkowych czynności przez CLKP w przypadku wystąpienia takiej potrzeby. Proponowana regulacja ma na celu w szczególności zachowanie ciągłości prowadzenia przesiewowych badań genetycznych w kierunku obecności wirusa SARS-CoV-2 u funkcjonariuszy i pracowników Policji, realizowanych obecnie na podstawie decyzji nr 20 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 27 maja 2020 r. w sprawie wyznaczenia Instytutowi Badawczemu – CLKP zadania do realizacji poza planem jego działalności.

Szanowni państwo, mając na uwadze sprawność i rzetelność procesu przekształcenia instytutu badawczego w jednostkę organizacyjną Policji, CLKP, komendant główny Policji powołał pełnomocnika do spraw przygotowania rozwiązań organizacyjnych i prawnych w tym zakresie. Pełnomocnik komendanta głównego Policji w porozumieniu z dyrektorem CLKP oraz we współpracy z kierownikami biur KGP przygotowują instytut badawczy do przekształcenia z dniem 1 kwietnia 2022 r. w jednostkę organizacyjną Policji. Na bieżąco podejmowane są działania o charakterze organizacyjnym, kadrowym, logistycznym i legislacyjnym w celu sprawnego i terminowego przeprowadzenia tego procesu. Jeśli chodzi o potencjał kadrowy, to dotychczasowi funkcjonariusze i pracownicy instytutu badawczego staną się z mocy prawa funkcjonariuszami oraz pracownikami jednostki organizacyjnej CLKP. Dodać należy, że ekspertyzy, opinie i inne dokumenty wydane przez instytut badawczy zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane. Mienie instytutu stanie się mieniem jednostki organizacyjnej Policji, która stanie się również stroną porozumień oraz umów zawartych przez Instytut Badawczy – CLKP.

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, przedkładając niniejszą informację, wyrażam przekonanie o celowości i zasadności zmian wprowadzonych w działalności CLKP tak w kwestiach merytorycznych i fundamentalnych, jak skoncentrowanie działalności na zadaniach wykonywanych na rzecz Policji, jak i organizacyjnych poprzez nadanie dyrektorowi CLKP pozycji organu Policji podległego komendantowi głównemu Policji. Jestem przeświadczony, że nadzór sprawowany przez komendanta głównego Policji nad procesem przekształcenia instytutu zapewni sprawność, rzetelność przebiegu tego procesu, a w dalszej perspektywie skuteczność i efektywność funkcjonowania CLKP już jako jednostki organizacyjnej Policji. Bardzo dziękuję. To tyle, jeśli chodzi o informację. Jesteśmy do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Widzę, że pan poseł Biernacki się zgłasza. Bardzo proszę.

Poseł Marek Biernacki (KP):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, sama ustawa, którą przegłosowaliśmy, czy forma, czas zmiany formy prawnej, funkcjonowania CLK w ramach struktury Policji, jako podmiotu wyodrębnionego, naukowo-badawczego nastąpiło – przypominał Wysokiej Komisji – przy okazji wprowadzania programu modernizacji Policji, Straży

Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa na lata 2022–2025. Właśnie przy tym programie, gdy zajmowaliśmy się elementami modernizacji Policji, zostały dopisane artykuły dotyczące zmian formy organizacyjnej CLK. Mówię o tym, ponieważ Komisja nie mogła nawet dokładnie się pochylić nad propozycjami rządu, nad zasadnością i odbywało się to wszystko w dość intensywnym tempie. Bardzo ważne jest, panie przewodniczący, że Komisja będzie miała wyjazdowe posiedzenie w CLK, bo dla posłów to będzie bardzo istotny element, żeby zobaczyć, jak funkcjonuje CLK, jaką ma wartość. Nie ma co ukrywać, że przestępstwo z reguły powinno być wykryte i tutaj wszystko zależy od pracy ekspertów kryminalistyków. W 2010 r., gwoli przypomnienia, została jednostka CLK wyłączona ze struktury Policji jako jednostka naukowo-badawcza. Czynnikiem, który spowodował, że doszło do takiej zmiany, była m.in. możliwość skorzystania ze środków unijnych. Mówiono wtedy zwłaszcza o bardzo silnym sektorze innowacyjności – jestem bardzo ciekaw, czy skorzystano z tej okazji, czy nie. Były też wtedy plany zmiany siedziby CLK, dlatego też ta forma była zmieniona, ale podstawowy element to było to, żeby wykorzystać środki unijne, żeby mogła CLK aplikować po środki w sferze innowacyjności. Czy w ogóle do tego doszło, czy CLK skorzystało z tych programów, to chciałbym od państwa usłyszeć, jak to wyglądało przez te 10 lat, czy też okazało się, że nie skorzystano z programów unijnych.

Drugi bardzo istotny element, o którym mówiono, to było to, że CLK w tej formie mogło pobierać opłaty za ekspertyzy robione nie tylko dla Policji, ale też na zewnątrz. Czy teraz, kiedy CLK będzie w strukturze Policji, te środki nadal będą płynęły do CLK? Jak będzie wyglądał ten przepływ finansowy? Bo kiedy CLK było wyodrębnionym podmiotem naukowo-badawczym, środki za ekspertyzy, które były wykonywane nie na rzecz Policji, tylko innych podmiotów – a takowe są przecież – wzbogacały budżet CLK.

Kolejny bardzo istotny element, o którym też warto porozmawiać, to była kwestia ucywilnienia służb, to nasze nieszczęście – temat ten wraca zawsze jak bumerang i jest ekumeniczny, więc to nie jest żaden zarzut wobec aktualnie rządzącej ekipy, bo z tym problemem od dawna się borykają wszyscy ministrowie. I właśnie jednym z elementów było to, że wyodrębniając CLK ze struktury Policji, zakładano, że będzie można sięgnąć po cywilnych pracowników o wysokiej specjalizacji, którzy nie są funkcjonariuszami, a etaty funkcjonariuszy Policji przesunąć na stanowiska newralgiczne, tam gdzie policjanci pracują. Zresztą mówiono, że zwłaszcza przy sprawach dotyczących informatyki, gdzie rynek jest bardzo brutalny i wynagrodzenia są bardzo wysokie, w CLK można było o wiele łatwiej zatrudnić takie osoby niż w strukturze policyjnej. Jestem ciekaw, czy to przeprowadzono, czy udało się to zrealizować i jak to będzie wyglądało w przyszłości? Bo CLK okrzepło, na początku były problemy, w CLK jako samodzielnym podmiocie naukowo-badawczym duże sprawy były realizowane, dosyć medialne i wiem, że CLK zapchało się tymi sprawami na początku, miało problemy z wywiązaniem się. Później to funkcjonowało chyba sprawnie, bo przez te wszystkie lata nie było żadnych uwag ani skarg. Dlatego chciałbym, żeby wyjaśnione zostało, dlaczego dochodzi do tej zmiany i czy przypadkiem na tych zmianach CLK nie straci właśnie w tych newralgicznych elementach, tj. możliwości aplikowania o środki unijne jako CLK, bo na pewno to jest ważne, zwłaszcza ze sfery informatycznej, i jeśli chodzi o ucywilnienie oraz realizację ekspertyz na zewnątrz. Czy to będzie wzbogacało budżet CLK, czy też będzie to płynęło do budżetu ogólnego państwa, bo wtedy te pieniądze nie wrócą do CLK, w każdym razie nie w tej formie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Borys i później oddam głos stronie rządowej.

Poseł Piotr Borys (KO):

Chciałem zapytać państwa, przedstawicieli, o główne argumenty, bo rozumiem, że za każdym razem zmiana organizacyjna, zmiana podległości powinna polegać na tym, aby jednak zwiększać efektywność instytucji, być może skorzystać – tak jak mówił pan minister Biernacki wcześniej – być może objąć bezpośrednim wsparciem, ustawą o modernizacji Policji – to jest oczywiście jakiś argument. Chciałbym, żebyście państwo przytoczyli argumenty, w jaki sposób ta zmiana organizacyjna polepszy funkcjonowanie? Czy chodzi

wyłącznie o kwestie finansowe, być może kwestie podległościowe albo inne przyczyny, z których wynika ta zmiana?

Po drugie, chciałem zapytać, jak wygląda obecnie współpraca CLK z innymi instytucjami w Europie, jeżeli chodzi o kwestie wymiany informacji, być może w zakresie wspólnych projektów badawczo-wdrożeniowych dotyczących nowych technik, nowych narzędzi. Czy tutaj istnieje jakaś pozioma współpraca z analogicznymi instytucjami w Europie czy poza Europą i w jakim zakresie CLK funkcjonuje, jeżeli chodzi o kwestię cyberprzestępczości? Czy tam też są osoby, które akurat w tym wycinku przestępczości biorą udział czy ta podległość jest zupełnie inna? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, kto będzie odpowiadał?

Podsekretarz stanu w MSWiA Błażej Poboży:

Pan dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego MSWiA Mariusz Cichomski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, panie pośle, postaram się po kolei na wszystkie pytania odpowiedzieć. Jeśli któreś pominę, bo było ich bardzo dużo, to proszę przypomnieć, wtedy ewentualnie będę uzupełniał swoją wypowiedź. Panie ministrze, nie bez przyczyny zmiana, przekształcenie CLKP zostało zawarte w ustawie modernizacyjnej. Nie bez przyczyny, bo przekształcenie i obecna sytuacja CLKP m.in. w kontekście siedziby wiąże się z koniecznością procesu inwestycyjnego, więc chcieliśmy powiązać pozyskiwanie środków, ale nie tych związanych z działalnością naukową, tylko też z możliwościami logistycznymi bądź rozwijaniem baz danych. I może do tego wątku przejdę jako początku i w ogóle źródła samego przekształcenia. Obecnie jest tak, że ze względu na to, iż CLKP jest instytutem badawczym, podstawowa część działań realizowanych przez CLKP to są działania naukowo-badawcze ze wszystkimi tego konsekwencjami. To jest większość wysiłków, sił i środków, które angażuje CLKP. Poza tym pozostaje jeszcze druga część, ta, która jest realizowana w ramach typowo procesowych, wykrywczych mechanizmów, która finansowana jest przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach dotacji podmiotowych albo przedmiotowych, w zależności od tego, z czym mamy do czynienia. CLKP w tym drugim obszarze prowadzi m. in. najróżniejsze bazy danych – przykładem jest krajowa baza danych DNA. Zresztą jak wspominał pan minister w trakcie swojej wypowiedzi, to jest baza kluczowa chociażby z punktu widzenia współpracy ze Stanami Zjednoczonymi w kontekście ruchu bezwizowego i wymiany informacji. Ale to jest tylko przykład tej współpracy międzynarodowej, bo oczywiście baza DNA prowadzona jest przede wszystkim na nasz własny użytek, choć jest też w tym kontekście używana. Mamy chociażby bazę PROFIL, czyli bazę profilowania amfetaminy i innych substancji psychoaktywnych. Mamy zbiory wzorów broni i amunicji itd., itd., oczywiście cała daktyloskopia, natomiast to są jakby poszczególne obszary, w których występuje CLKP, czyli ten system, struktura bazodanowa.

Kolejny element to są wszelkie ekspertyzy, które są robione właśnie na potrzeby Policji, prokuratury, sądów, w zależności od tego, kto w danym przypadku występuje. Następny element, który jest również w pewnym zakresie realizowany przez CLKP jako instytut, ale też bardzo nam zależy na jego wzmocnieniu, to jest kwestia pewnego merytorycznego nadzoru nad funkcjonowaniem laboratoriów kryminalistycznych przy komendach wojewódzkich. To jest też element, do którego jeszcze będę chciał wrócić. Co umożliwi reforma i co powoduje reforma? Każde z tych zadań, bez względu na to, czy jest to obszar naukowy, o którym powiedzieliśmy, czy obszar szeroko rozumianego funkcjonowania formacji na rzecz prowadzonych postępowań, w dalszym ciągu będzie realizowane w ramach CLKP, tyle tylko że zmieni się proporcja. Kluczem staną się działania związane z procesem wykrywczym, realizowanym na potrzeby Policji, innych organów ścigania czy wymiaru sprawiedliwości, plus elementy związane z prowadzeniem baz danych, plus nadzór merytoryczny nad działalnością laboratoriów kryminalistycznych. Natomiast mniejsza w proporcji ważności czy zaangażowania sił, ale dalej możliwa do prowadzenia, bo dalej będą istniały takowe możliwości z punktu widzenia prawnego sięgania po środki krajowe i międzynarodowe – zaraz też powiem o podsta-

wach prawnych w tym zakresie – będzie działalność naukowa, która w tej chwili jest realizowana. Bardzo istotnym dla nas sygnałem była też sytuacja covidowa z punktu widzenia możliwości wykorzystania CLKP, bo mamy do czynienia z laboratorium, w którym pracują albo pełnią służbę wykwalifikowane osoby, mające potencjał do tego, aby prowadzić badania przesiewowe w kontekście covidowym, o których pan minister wspominał. Z punktu widzenia formalnego mieliśmy problem z tym, jak zlecić instytutowi, który w swej obecnej naturze jest instytutem badawczym, realizację czegoś bezpośrednio związanego z działaniami na rzecz Policji, ale tymi działaniami, które nie mieszczą się w planie działań instytutu, są tym działaniem dodatkowym. Rozwiązanie się znalazło, natomiast generalnie rzecz biorąc, mechanizm powinien być prosty i oczywisty. Jeżeli mamy potencjał w danym momencie, jesteśmy w stanie go natychmiast wykorzystać.

Przejdę teraz do kwestii aktualnie prowadzonych badań. W tej chwili mamy 11 projektów krajowych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, 3 międzynarodowe projekty badawcze finansowane przez podmioty zagraniczne, 3 projekty KGP realizowane w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i 6 projektów wykonywanych przy użyciu środków z Funduszu Badań Własnych. Aktualnie mamy więc około 20 różnego rodzaju badań realizowanych z wykorzystaniem bardzo różnych środków – albo krajowych, albo pozyskiwanych w ramach współpracy międzynarodowej czy z funduszy zagranicznych.

Proszę państwa, zgodnie z ustawą CLKP po przekształceniu będzie również tym innym podmiotem prowadzącym działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły, o którym jest mowa w art. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym. W efekcie to jest podstawą do tego, żeby w dalszym ciągu móc pozyskiwać środki zarówno krajowe, jak i międzynarodowe, już nie mówiąc o kontynuacji projektów, które zostały rozpoczęte.

Poseł Marek Biernacki (KP):

Będzie można bezpośrednio aplikować czy przez KGP?

Dyrektor departamentu w MSWiA Mariusz Cichomski:

Dyrektor CLKP, który będzie miał status organu, czyli będzie miał podwyższony status, bo obecnie dyrektor CLKP nie ma takowego statusu, czyli z punktu widzenia jakby usadowienia, pozycji prawno-ustrojowej ta pozycja zostanie podwyższona i będzie mógł samodzielnie w tym wypadku działać.

Kolejna kwestia, która była podniesiona w trakcie wystąpień panów posłów, to była kwestia siedziby. Do tej pory nie ma nowej siedziby, natomiast są już na to w tym momencie przeznaczone środki. Swoją drogą, częściowo moja odpowiedź wpisze się w pytanie pana posła dotyczące kwestii cyberprzestępczości. Środki na samą budowę siedziby zostały założone w ustawie niedawno przyjętej przez Wysoką Komisję i Sejm, w ustawie o Centralnym Biurze Zwalczania Cyberprzestępczości. W ramach nowo budowanej siedziby m.in. jedno ze skrzydeł to będzie nowa siedziba CLKP. To jest siedziba bardzo dobra, bo umiejscowiona w Warszawie, spełniająca nowe kryteria i z zagwarantowanymi w tym momencie środkami, więc z punktu widzenia infrastrukturalnego ta zmiana już jest w środkach uwidoczniła i miejmy nadzieję, że uda się rozwiązać problem siedziby, który do tej pory występował. Bycie instytutem badawczym przez CLKP nie przyniosło dotychczas poprawy w tym zakresie, więc mamy nadzieję, a właściwie pewność z racji tego, że środki się pojawiły, że siedziba CLKP jako jednostki Policji będzie zmieniona.

Poseł Marek Biernacki (KP):

Była też sytuacja, że cały ten podział następował z tego powodu, że miasto chciało przekazać nieruchomości i chyba jej nie przekazało, dlatego o to dopytuje.

Dyrektor departamentu w MSWiA Mariusz Cichomski:

Nie, główna siedziba CLKP dalej jest w Alejach Ujazdowskich, tam mamy jeszcze... Tak, jak najbardziej.

Kolejna kwestia, kolejne pytanie dotyczyło możliwości naborowych. Proszę państwa, możliwości naborowe jedynie się zwiększą w związku z tym, że w ustawie o Policji w art. 25 przewidujemy możliwość bezpośredniego prowadzenia naboru – tego w ogóle do tej pory nie było. Będzie możliwość bezpośredniego prowadzenia naboru na podstawie kry-

teriów uproszczonych w stosunku do innych, ale opartych na weryfikacji specjalnych umiejętności, czyli np. wykształcenia biologicznego, chemicznego czy jakiegokolwiek innego, jakie będzie potrzebne. W związku z tym to jest bardzo duża zmiana dla tych, którzy chcą być funkcjonariuszami, ale odstręcza ich, założymy, skomplikowana procedura naborowa i to, co się z nimi stanie po przyjęciu do służby. Generalnie jest bowiem tak, że osoby, które dostaną się do formacji, trafiają do stanu etatowego i różne koleje życiowe mogą ich w różne kierunki dalszego rozwoju służby przenieść. Natomiast teraz będzie możliwość bezpośredniego naboru do CLKP jako do jednostki, w związku z tym dana osoba nie doś, że będzie miała pod siebie zrobione postępowanie kwalifikacyjne umożliwiające rezygnacją z tego, co nie jest potrzebne do CLKP, ale z drugiej strony premiiowane będzie to, co jest tym szczególnym wykształceniem czy szczególną umiejętnością i będzie miała gwarancję trafienia do CLKP jako do wyodrębnionej jednostki. Z punktu widzenia pracowników cywilnych mamy przepisy przejściowe mówiące o tym, że w większości wejdą do korpusu, więc nie jest to problemem. Jeśli chodzi o inne statusy, to nie mamy pracowników naukowych w tej chwili, mamy laborantów, więc tak naprawdę z perspektywy praktycznej w momencie, kiedy szukaliśmy szczególnych rozwiązań w zakresie możliwości oddzielnego dofinansowywania pracowników CLKP, to o ile w przypadku komend wojewódzkich, laboratoriów wojewódzkich, które nie mają statusu instytutów badawczych, można to było zrobić bez problemu na podstawie istniejących przepisów prawnych, to było to znacząco utrudnione z perspektywy statusu pracowników wynikającego z ustawy o instytutach badawczych.

Jeśli chodzi o możliwość uzyskiwania środków z realizacji ekspertyz zleconych: tak było w tej chwili i tak samo będzie można pozyskiwać... ciężko powiedzieć, że pozyskiwać, może raczej uzyskiwać środki w związku z realizowanymi czynnościami na rzecz podmiotów zewnętrznych. Taka możliwość nadal będzie, choć pieniądze dotychczas uzyskiwane z tego źródła nie są duże.

Wracając do kwestii cyberprzestępczości: CLKP nie jest, nie było i nie będzie wyspecjalizowaną jednostką w zakresie realizacji zadań związanych ze zwalczaniem cyberprzestępczości. Tym będzie się zajmować powołane już Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości wyposażone we wszystkie instrumenty i uprawnienia w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, które są niezbędne do realizacji... – już nie mówię o czynnościach administracyjno-porządkowych, które są drugorzędne w tym wypadku – natomiast CLKP może i będzie mogło realizować ekspertyzy w ramach procesu np. w zakresie zabezpieczenia dowodów cyfrowych. Tutaj nic się nie zmienia, ale pamiętajmy o tym, że z perspektywy Policji do zwalczania cyberprzestępczości jest powołane CBZC, czyli ta wyodrębniona, bardzo mocno doetatowana jednostka Policji działająca na terenie całego kraju.

Jeżeli chodzi o współpracę międzynarodową, to pomijając już aspekt możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, bo do tego starałem się już wcześniej odnieść, współpraca międzynarodowa w zakresie wymiany informacji chociażby w oparciu o bazy danych prowadzone przez CLKP będzie istniała na tych samych zasadach. Mamy tylko nadzieję, że łatwiej będzie unowocześniać bazy danych, mając na uwadze, że będzie to jednostka Policji, a nie tak jak dotychczas było, że prowadzenie bazy jest finansowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, co z punktu widzenia kompetencji ministra nie jest do końca spójnym rozwiązaniem. Teraz będzie to możliwe na podstawie zwykłej pozycji budżetowej, tej, która jest przekazywana do Policji jako do instytucji całościowej. I to są podstawowe wątki, o których panowie posłowie wspomnieli, jeśli o czymś zapomniałem, to pozostają do dyspozycji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pytanie uzupełniające, proszę.

Poseł Marek Biernacki (KP):

Chodzi mi tylko o potwierdzenie, że zwłaszcza pracownicy cywilni nie będą musieli przechodzić. Oczywiście uposażenia zostają takie same i nadal ta możliwość zatrudniania wysublimowanych fachowców na innych stawkach będzie istniała w CLKP. Oczekiwałbym potwierdzenia.

Dyrektor departamentu w MSWiA Mariusz Cichomski:

Tak jest, panie pośle. Jak najbardziej będzie taka możliwość. Gwarancje zatrudnienia co do przeniesienia w tej chwili są, a co do możliwości dalszego zatrudniania jak najbardziej też, tak jak w każdej innej jednostce Policji, na tych samych zasadach to będzie funkcjonowało. Będzie możliwość podlegania stanowisk korpusowych w ramach korpusu służby cywilnej, część będzie miała charakter bardziej obsługowy – to już w zależności od danego profilu. Dzięki temu też wszystkie możliwości pozyskiwania środków czy wynagradzania, które stosowane są normalnie w stosunku do wyspecjalizowanych pracowników Policji, będą mogły być tu zastosowane.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan poseł Borys jeszcze.

Poseł Piotr Borys (KO):

Ja tylko chciałem zapytać, przy okazji tej reformy, jak państwo komunikujecie się z podobnymi instytucjami w innych państwa UE, to czy... bo każde państwo samodzielnie realizuje na swój własny sposób funkcjonowanie podobnych jednostek – czy one w większości mają swoje umocowanie w policji poszczególnych państw czy są wyodrębnione? Czy jest tu jakaś reguła na poziomie innych państw? Korzystam z państwa doświadczeń międzynarodowych. Czy jest jakiś model, czy państwo macie jakieś... często współpracujecie, wymieniacie się informacjami, ale przy okazji są jakieś ośrodki dominujące, techniki stosowane. Rozumiem, że ta współpraca równoległa z innymi podobnymi jednostkami z innych państw UE istnieje i czy jest w związku z tym jakiś jeden model, czy w większości są to instytuty analogiczne, umocowane właśnie w policjach poszczególnych państw? Czy istnieje jakaś reguła, patrząc na doświadczenia innych państw?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jeśli mogę, panie dyrektorze, to mam ostatnie pytanie. Czy mógłby pan powiedzieć, jakie środki w ramach programu modernizacyjnego są przewidziane dla CLKP na ewentualne wsparcie i modernizację? I czy w ramach tego programu są również przewidziane środki dla innych laboratoriów, które Policja posiada w miastach wojewódzkich? Czy są przewidziane jakieś rozbudowy, modernizacja?

Dyrektor departamentu w MSWiA Mariusz Cichomski:

Pozwolę sobie najpierw, panie przewodniczący, odpowiedzieć na to pierwsze pytanie, a później głos zabierze pan komendant Augustyniak. W kontekście pytania pana przewodniczącego jeszcze raz chciałbym wrócić do tego, co mówiłem, tzn. środki na rozwój CLKP są przewidziane w tej chwili w dwóch ustawach. Z jednej strony mamy ustawę modernizacyjną, a drugą z punktu widzenia siedziby to jest bezpośrednio wynik oceny skutków regulacji przy ustawie o Centralnym Biurze Zwalczania Cyberprzestępczości, bo to będzie ten komplet tej jednej siedziby, więc strona infrastrukturalna jest zabezpieczona w tamtej ustawie.

Natomiast jeśli chodzi o pytanie pierwsze, dotyczące modelu w innych krajach, to trudno mi powiedzieć, czy można w ogóle mówić o modelu. Tak naprawdę to jest bardzo różnie, w zależności od rozwiązań w ogóle funkcjonujących w danym kraju. Jest tak, że tego typu podmioty mogą zazwyczaj prowadzić działalność naukową, aczkolwiek nie jest to regułą i ci, z którymi CLKP współpracuje, a CLKP prowadzi jako instytut badawczy bezpośrednią współpracę z analogicznymi laboratoriami, mówiąc w uproszczeniu, mają bardzo różny status, natomiast co do zasady istnieje tu bezpośrednie powiązanie z Policją. Jeśli chodzi o bazy danych, zakres danych tam przetwarzanych, bardzo wrażliwych z punktu widzenia specyfiki danych osobowych, chociażby kodów DNA, wiadomo, że te dane uzyskuje Policja jako taka, w związku z tym naturalne, że jest to elementem Policji i tylko w tych kategoriach może być rozpatrywane. Swoją drogą podstawą prawną do tego, żeby uzyskiwać w tej chwili takie dane i je przetwarzać, jest ustawa o Policji w powiązaniu z ustawą o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości. Czyli są tu dwie podstawowe ramy: implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Unii Europejskiej,

tw. DODO, a z drugiej strony mamy ustawę pragmatyczną, która wyznacza zadania dla samej Policji. O kwestii finansowej powie pan komendant.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, ja tylko chciałem potwierdzić i bardzo podziękować za te słowa i za argumenty, które przemawiają za tym, żeby przekształcić strukturę w taką, która ma powstać od 1 kwietnia. Oczywiście nie sposób pominąć tego, co zrobiło przez te 12 lat CLK, bo na pewno wiele dobrych rzeczy zrobiło, natomiast w mojej ocenie i w ocenie komendanta głównego ta formuła się wyczerpała. Okazało się, że mamy pewne problemy, przede wszystkim w kwestii nadzorczej, bo chciałem państwu przypomnieć, że generalnie struktura służby kryminalistycznej, bo tak ją można nazwać, w polskiej Policji to jest szczebel komend powiatowych, miejskich i tam są tzw. technicy kryminalistyczni. Później są laboratoria kryminalistyczne, które podlegają komendantom wojewódzkim Policji, i są to generalnie struktury wydziałów. Natomiast na szczeblu komendy głównej mieliśmy coś, co było instytutem i w związku z tym komendant główny nie miał narzędzia nadzorczego nad funkcjonowaniem całej służby kryminalistycznej, więc to po prostu chcemy zmienić.

Wracając do kwestii finansowej, to problem nam przeogromny wyszedł, bo chcemy tę nową siedzibę CLKP wybudować i ją wybudujemy, bo te środki generalnie, tak jak pan minister i pan dyrektor przekazał, są. Okazało się, że my jako Policja nie możemy przeznaczyć środków modernizacyjnych na budowę nowej siedziby, a ona jest po prostu niezbędna. W tej chwili mamy więc taki zakres funkcjonalny, jesteśmy po wstępnych rozmowach i myślę, że jeszcze w tym roku rozpoczniemy budowę nowej siedziby. Oczywiście znalazły się również środki na doposażenie laboratoriów kryminalistycznych i CLKP – to jest kwota 55 mln zł na cały proces programu modernizacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie generale, mam pytanie: czy państwo przewidujecie coś w Wielkopolsce, w Poznaniu? Modernizację czy budowę?

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak:

Szanowny panie przewodniczący, to też jest jeden z elementów urealnienia i... Musimy się przede wszystkim zastanowić, bo w tej chwili każdy komendant wojewódzki chciałby mieć nowoczesne laboratorium kryminalistyczne. Niestety polskiej Policji nie stać na to, dlatego chcemy zrobić to w ten sposób, żeby pewne pracownie obsługiwały więcej niż jedną komendę wojewódzką. Wtedy nam to zrationalizuje koszty. Ale odpowiem, że również Wielkopolska jest przewidywana. To nie będzie w każdym województwie, ale Wielkopolska jest bardzo mocno brana pod uwagę, żeby tam powstała nowa siedziba laboratorium kryminalistycznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo dziękuję za informację, w tym momencie wyczerpaliśmy porządek obrad. Bardzo dziękuję państwu za przybycie, zamykam posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.